

POSTANOWIENIE

Dnia 12 maja 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 12 maja 2017 r.,
skargi R. C.
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego
wyroku Sądu Rejonowego w G.
z dnia 11 sierpnia 2014r., sygn. akt I C (...)
wydanego w sprawie z powództwa R. C.
przeciwko (...) Towarzystwu Ubezpieczeń Spółce Akcyjnej w W.
o zapłatę,

1) odrzuca skargę;

2) zasądza od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 600 (sześćset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania wywołanego skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia.

UZASADNIENIE

Powódka R. C. . wystąpiła ze skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w G. z 11 sierpnia 2016 r., wydanego w sprawie z jej powództwa przeciwko (...) Towarzystwu Ubezpieczeń SA w W. o zapłatę, w części oddalającej jej powództwo o zasądzenie kwoty 3.026,44 zł. Zarzuciła, że do wydania tego orzeczenia doszło z naruszeniem art. 350 § 1 k.c. przez jego niezastosowanie.

Skarżąca oświadczyła, że po zapoznaniu się z uzasadnieniem zaskarżonego wyroku, w związku z wyraźnym stwierdzeniem w nim, że: „prawidłowa kwota brakującego odszkodowania to 8.974,54 zł. Omyłka rachunkowa w obliczeniu należnego odszkodowania to 3.026,44 zł”, wystąpiła o sprostowanie przez Sąd Rejonowy oczywistej omyłki rachunkowej na podstawie art. 350 § 1 k.c., ale ten wniosek został prawomocnie oddalony. Aktualnie wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze zwyczajnego lub nadzwyczajnych środków prawnych nie jest już możliwe.

Stwierdziła także, że „w niniejszej sprawie istnieje wyjątkowy wypadek uzasadniający wniesienie skargi, gdyż doszło do naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego, a także praw człowieka i obywatela” oraz że „została pokrzywdzona przez zasądzenie na jej rzecz kwoty 5.948,10 zł zamiast należnej jej kwoty 8.974,54 zł”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest lokowana w grupie środków prawnych o charakterze nadzwyczajnym z tej przyczyny, że dotyczy orzeczenia o charakterze prawomocnym. Stanowi ona środek szczególnego rodzaju, gdyż przez jej wniesienie i uwzględnienie strona nie uzyskuje możliwości zmiany orzeczenia czy choćby jego wyeliminowania z obrotu prawnego, lecz jedynie prejudykat, który pozwoli jej realizować odpowiedzialność odszkodowawczą, o ile przez wydanie orzeczenia poniosła szkodę, a orzeczenie okazało się bezprawne.

Zgodnie z art. 424¹ § 1 k.p.c. skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem przysługuje w stosunku do prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, który nie może zostać wzruszony za pomocą innych środków zaskarżenia. Skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia nie można traktować jak alternatywy dla apelacji, skargi o wznowienie postępowania czy choćby skargi kasacyjnej, przy wykorzystaniu których strona powinna zabiegać o uchylenie lub zmianę orzeczeń co do istoty sprawy mających naruszać jej prawa.

Na usunięcie absolutnie każdej wadliwości orzeczenia co do istoty sprawy pozwala apelacja, będąca środkiem dewolutywnym, odformalizowanym,

wszczynającym postępowanie, w którym sprawa rozpoznawana jest po raz drugi co do meritum i dostępnym dla stron zdolnych do wykazania interesu w zaskarżeniu orzeczenia sądu pierwszej instancji. Zgodnie z założeniem prawodawcy, strony, które uważają wydane w ich sprawie orzeczenie za niezgodne z prawem powinny korzystać z apelacji i na tej drodze dochodzić usunięcia jego zarzucanej wadliwości. Jedynie w wyjątkowych wypadkach, w których przez wydanie orzeczenia przez sąd pierwszej instancji doszło do naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela, możliwe jest zaskarżenie skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu pierwszej instancji. Obowiązek wykazania okoliczności, o jakiej mowa w art. 424¹ § 2 k.p.c. obciąża skarżącego, który w myśl art. 424⁵ § 1 pkt 5 *in fine* k.p.c. zobowiązany jest do przedstawienia wyводу w tym zakresie.

Wnosząc skargę od wyroku sądu pierwszej instancji, skarżąca oparła ją na podstawie art. 424¹ § 2 k.p.c., ale nie wskazała żadnych okoliczności, które świadczyłyby o zaistnieniu „wyjątkowego wypadku”, o którym mowa w tym przepisie. Niezależnie od tego braku trzeba dostrzec, że skarżąca przytoczyła wprawdzie użyte w nim sformułowanie: „naruszenie podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw obywatela”, ale nie wskazała tych podstawowych wartości i praw, które ma naruszać konkretne, zidentyfikowane przez nią uchybienie, z całą pewnością usuwalne w postępowaniu apelacyjnym.

W świetle art. 424¹ § 1 k.p.c. źródłem szkody, do naprawienia której zmierza osoba zabiegająca o prejudykat i wnosząca skargę przewidzianą tym przepisem ma być wydanie niezgodnego z prawem wyroku kończącego postępowanie w sprawie, nie zaś uchybienia, które sąd miał popełnić w toku postępowania lub już po wydaniu wyroku. Wywód powódki wskazuje na to, że upatruje ona zdarzenia szkodzącego nie tyle w wyroku z 11 sierpnia 2014 r., co w postanowieniu z 24 października 2014 r., którym Sądy obu instancji odmówiły sprostowania wyroku na podstawie art. 350 § 1 k.p.c. Wbrew stanowisku skarżącej, dopuszczalność zastosowania w przytoczonych przez nią okolicznościach art. 350 § 1 k.p.c. dla uzyskania merytorycznej korekty orzeczenia była co najmniej dyskusyjna, natomiast niewątpliwie oczekiwaną korektę rozstrzygnięcia

skarżąca mogłaby uzyskać w postępowaniu apelacyjnym, gdyby Sąd drugiej instancji podzielił stanowisko Sądu pierwszej instancji na temat zakresu i sposobu obliczenia szkody, której naprawienia powódka dochodziła.

Z uwagi na brak obligatoryjnych elementów konstrukcyjnych skargi, wymaganych w związku z charakterem zaskarżonego orzeczenia oraz wskazaną podstawą prawną wniesienia, skarga podlegała odrzuceniu.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c. w zw. z art. 424⁵ § 1 pkt 5 *in fine* k.p.c. w zw. z art. 424¹ § 2 k.p.c. orzeczono jak w postanowieniu. O kosztach postępowania rozstrzygnięto, w uwzględnieniu wniosku zawartego w odpowiedzi na skargę, na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. art. 108 § 1 k.p.c. oraz art. 109 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. w zw. z art. 424¹² k.p.c. oraz § 2 pkt 3 w zw. z § 10 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. (Dz. U. poz. 1804).